

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's doensdags en zaterdag.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, groote Markt n° 37-39, te Tongeren.

DER PROVINCIË LIMBURG

ABONNEMENT:
Drie maal per week 45 franks per jaar.
Twee „ „ 5 „ „
Een „ „ 4 „ „
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn voorafbetaalbaar.
Aankondigingen 125 centiemen per drukregel.
Reclamen, rouwvissen en andere artikelen vooraan of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 5 JANUARI 1897.

Overzicht van het jaar 1896.

Januari.

De manhaftige Boeren van Transvaal dienen aan de handen der goedzoekers van de Chartered Company van de Kaap, aangevoerd door Dr Jameson, eene geduchte davering toe. Zij hebben het niet gestolen!

Keizer Wilhelm II van Duitschland, die een flink zener is in staatkundige aangelegenheden, keert de ha delwijls der Engelschen af en wenscht president Kruger geluk met zijne overwinning.

Engeland voelt zich, door die gelukwenschen, geraakt.

De Spanjaarden krijgen het kwaad op Kuba; zij zijn er reeds met ruim 100,000 soldaten en nog zijn zij den vijand niet meester. Zij zenden nieuwe hulpvloten aangevoerd door generaal Weyler.

In Kongoland is alles weer stil. De heeren De Vadder en Liebrechts werden er gedood door opruige inlanders, doch kapitein Lothaire onderwerpt ze allen den 18 Januari na den schitterenden veldslag van Luluaburg.

Minister de Burlet, die zich ongesteld gevoelt, vertrekt naar Mexton.

De Italianen vechten moedig in Afrika; zij verdedigen heldhaftig de versterking Makallé, doch, door het getal vijanden overmand, zijn zij gedwongen de vesting aan de soldaten van den Negus over te leveren. « Loontje komt om zijn boontje »!

De bekende Frausche staatkundige Floquet sterft.

Februari.

Prins Boris van Bulgarië zal het doopsel volgens de chismatische orthodoxe leer ontvangen; de Bulgaren jubelen; zijne moeder verzet er zich tegen en verlaat het land.

Spanje wert nog altijd niet wat het moet aarven met Kuba. De Spanjaards die tienmaal sterker zijn dan de Kubaansche muiters, krijgen de eene nederlaag na de andere. Spanje stemt eene groote krijgsvloot en bestelt 10,000 man hulpvloten naar het muiters gewest te sturen.

De heer minister de Burlet, hoofd van het Belgisch Kabinet neemt zijn ontslag uit hoofde van gezondheidsredenen.

De heer P. de Smet de Naeyer volgt hem op als kabinetshoofd en de heer de Favereau wordt minister van buitenlandsche zaken.

Voordurend komen tijdingen toe uit Kuba welke slecht nieuws aanbrenge, voor de Spanjaarden wanneer de verzenders Amerikanen zijn, voor de Kubaansche muiters wanneer de tijdingen door Spaansgezinden worden gezonden.

Maart.

Gansch Italië staat overhoop! Te Rome is de tijding toegekomen dat het Italiaansch-Afrikaansche leger, aangevoerd door generaal Baratieri te Adoh uitgeslagen is.

Crispi die de geheime opstoker is en aan Baratieri schreef dat hij kost wat kost eene aanval moest wagen en eene zegespraak behalen om zijnen persoon als kabinetshoofd te redden, is door die neerlaag zoodanig verkleind dat hij alreeden moet.

Gansch Italië staat in rep en roer. Vaders, moeders, broeders, zusters en kinderen houden betoogingen in de straten om het eindigen van den oorlog tegen de Abyssiniërs te bekomen; niets helpt.

De eerw. pater De Deken, gekende Missionaris in Kongoland, sterft.

April.

Te Boma heeft eene geruchtmakende rechtspleging plaats. Kapitein Lothaire, de moedige Belgische officier, die den smokkelaar-verneder Stokes deed hangen, omdat hij met de Arabieren huide en de Belgen deed vermoorden, verschijnt voor zijn rechtters. De heer M. De Saegher, rechter opzichter in Kongo, neemt zijn ontslag om als verdediger van Lothaire te kunnen optreden. Lothaire wordt vrijgesproken.

Prins Albrecht van België, die zijn 21ste jaar bereikt, woont kapitein-bevelhebber bij het regiment der grenadiers benoemd.

De Belgische drukpers opent eene inschrijving ten voordele der expeditie welke de ontdekkingsreiziger de Gerlache naar de Zuidpool gaat ondernemen.

De heer Minister de Burlet verlaat, na eenige weken gevaarlijk ziek geweest te zijn België en wordt gezant te Lissabon.

(Wordt vervolgd.)

NIEUWS

uit de stad en de omstreken

M. Stiels, advocaat, plaatsvervangend rechter bij het vrederegerecht van het kanton Maeseyck, is vrederechter benoemd van het kanton Bree, in vervanging van M. Silveryser, tot een ander ambt benoemd.

MECHELEN A.M. — De bemanning van den stoomboot Limburg, varende op de Zuid-Willems-

vaart, is verleden woensdag aan een groot gevaar ontsnapt. Een deugnet van een knecht, heeft nabij de brug te Mechelen a.M. gepoogd de machines te doen springen. De kapitein van den boot merkte in tijds het gevaar en kon nog in tijds het onheil voorkomen.

De knecht is dadelijk uit zijnen dienst weggejaagd.

ACHEL. — In de hollandsche gemeente Valkenswaard heerscht de muilplag op hevige wijze. Het dorp wordt bewaakt door troepen, die den in- en uitvoer van het vee beletten. De landbouwers van Achel vrezen nogtans dat hunne stallen zullen besmet worden.

MAESEYCK. — Donderdag namiddag, hebben de gendarmen onzer stad een inwoner van Echt, den genaamde J. J. Janssen, schrijver, aangehouden.

Hij was drager van 3 gouden kruisen welke hij in eene kapel van Echt schijnt gestolen te hebben; eenige gouden voorwerpen had hij bij twee winkeliers onzer stad trachten te veruilen.

De gendarmen hebben hem 's anderendaags over de grens gebracht alwaar hij — ditmaal voor goed — door de hollandsche gendarmerie in hechtenis werd genomen.

De dief schijnt een medeplichtige te hebben.

GENCK. — EEN « STRADIVARIUS. » — Maandag kwam M. Sompers, handelsreiziger, te voet van Hasselt naar deze gemeente en trad onderweg eene werkmanswoning binnen om eene sigaar aan te steken. Daar zag hij eene oude viol aan den wand hangen, nam ze en tot zijne groote verwondering ontdekte, dat dezelve van binnen duidelijk het volgende opschrift droeg: « Antonio Stradivarius, cremonensis faciebat, anno 1718 » en daarachter een rond merk, verbeeldende een boom waarnaevens de letters A. S.

De reiziger kocht dit zeldzaam instrument van den werkman en gaf er hem eens zooveel voor als de werkman hem vroeg. M. Sompers vertrok van hier naar Maeseyck, alwaar hij zijn zeldzaam kunstvoorwerp verkocht aan M. J. Bollerman, die er nu de gelukkige eigenaar is.

MECHELEN A.M.A.S. — AANHOUDING VAN EEN MACHINIST. — Dond-rdag had een genaamde V. D. J. n., een Hollander, machinist op de stoomboot Elpis, talrijke herbergen te Maastricht bezocht, en kwam rond middernacht dronken aan boord. De kerel sprak bedreigingen uit tegen den schepskapitein Van Laer en had zich gewapend met een revolver en een matrozenmes.

's Anderdaags 's morgens bevond V. D. zich nog onder den invloed van den drank. Nochtans besloot de kapitein de reis te vorderen. Onderweg werd de kapitein en gansch het personeel, dat zich aan boord bevond, door vrees bevangen ter oorzaak der gedurige bedreigingen van den machinist die luide uitriep dat hij gansch den boel ging doen springen!

Te Mechelen-aan-Maas gekomen, gebruikte de kapitein een list en verwilligt per telegraaf de gendarmerie die spoedig ter plaatse kwam en, den gevaarlijken machinist beval het schip te verlaten, waaraan hij voldeed na zijne rekening met den kapitein te hebben geregeld.

Deze laatste voorzag onmiddellijk in de vervanging van den machinist, die per spoorlijn naar Rotterdam is wedergekeerd, nadat er uit hoofde van doodsbredreigingen, proces-verbaal tegen hem was opgemaakt.

Het stoomschip heeft, na een kort oponthoud te Mechelen-aan-Maas, de reis naar Rotterdam voortgezet.

BALDADIGE KEREL. — Denzelfden dag werd eene wijk onzer gemeente, in opschudding gebracht door een kerel die gescheiden leeft van zijne vrouw en thans te Lanaye is gehuisvest.

Hij was naar Mechelen-aan-Maas gekomen, waar zijne vrouw verblijft, om een koe en een kalf op te eischen, die hij zegde hem toe te behouren.

Zieende dat men zijne vraag niet inwilligde, nam hij eene bak en een houweel en richtte zich naar de woning van de anders zijner vrouw.

Met een ongehoorde woede begon hij de deuren en vensters van het huis te verbrijzelen en hield slechts op met zijn vernielingswerk bij de aankomst der gendarmerie; deze nam den woestaard in hechtenis en plakte hem een proces-verbaal op den kraag.

Hij was er niet in geluki, zooals hij meende, de koe en het kalf mede te nemen.

Het is een genaamde Mand-veld, afkomstig van Mechelen-aan-Maas.

BREE. — VECHTPARTIJEN EN NACHTROEVEN. — De vechtpartijen gaan de ouden gang. Te midden van den eersten nacht van het jaar werd er op twee plaatsen geweldig gevochten, zoodat alweer het bloed heeft gestroomd. Glasruiten werd-n verbrijzeld. Geheel den nacht door hebben straatgevechten en ruststooringen plaats gehad tot 's morgens toe.

DIEVERLIJEN. — Bij M. Ingenbleek, onderwijzer te Bree, werden vrijdag nacht al de kieken gestolen. Nog schooner: bij den nachtwaker G.

Vaesen werden, terwijl dezen op dienst was, tusschen 11 en 12 ure 's nachts vier vette konijnen gestolen bij middel van braak. Geen spoor der dieven is te vinden.

De drie Koningen (Wijzen).

Drie Wijzen uit het Oosten.
Met schalfen rijk belân;
Geleid door eene sterre,
Die steeds hun wees de baan,
Bevroegen bij Herodes,
Zich over 't Kindje klein,
Dat eens de groote Koning,
Der Joden zoude zijn!

Herodes gansch verslagen,
Ontzouwd door den schrik,
Wist niet waarhenen wenden,
Zijn lozen tijgerblik.
Zyn bloed begon te bruischen,
En steeg hem naar het hoofd;
Hij dacht: « Dat Kind moet sterven,
Voor'er 't mijn kroon roof!

- « Waar wierd dat Kind geboren? »
- Vroeg hij met schorre stem.
- « Dit Kind ontving het leven,
In 't Steedje Bethlehem, »
- Betuigden hem de priesters.
- « Gaat, zoekt dat lieve Kind, »
- Ried hij toen 't drietal Wijzen.
- En wijst 't mij als ge 't vindt.

Ik wil het ook aanbidden,
't Bewijzen alle eer! » —
De Wijzen gingen heen;
Doch keerden nimmer weer.
Zij vonden drâ het kindje,
Te Bethlehem in een stal.
Erkennen het als koning,
Als Schepper van 't heeal.

Zij vielen op hun knieën,
En boden het met vreugd:
Den wrook der gebeden,
Het goud der reinen deugd;
Den mirre der versterking,
Dit saam vertoende een wensch:
« Dit kleine kind te erkennen,
Als Koning, God en Mensch!

BINNENLAND.

MOORDTOEGEL TE LUK. — In de rue Porteaux-Oies te Luik, heeft een persoon, die denkelijk door drankmisbruik, niet meer wist wat hij deed, zekere Vander Linden, een meisje met een bij doorgeslagen.

Het slachtoffer is het meisje Reuter, dat met eene andere persoon in zijne buurt woonde.

Er heerschte tusschen het huisgezin van den moordenaar en dat van het slachtoffer een hevigen haat.

De moordenaar is verscheidene malen veroordeeld geweest; hij is gekend als anarchist en was zelfs tijdens het groot anarchistenproces verdacht van deelneming aan het complot.

— Men schrijft uit Brussel:

De nieuwjaarsontvangsten ten paleize van Brussel, hebben plaats gehad met de gewone plechtpleging. De koning, de koningin, prinses Clementine en prins Albert woonde de ontvangst bij. Op de redeverving van den voorzitter van den Senaat heeft de Koning braedvoerig geantwoord, om er op te wijzen dat de dringende plicht van een vrij volk de vaderlandsliefde is.

— Door het trompetgeschetter eener nabijzijnde kazerne schrikte het paard van een vervoerwagen, ging op den loop en kwam terecht in de vitrien van eenen bakkerswinkel. De winkeldochter werd zwaar gekwetst, de voorman bekam ernstige wonden en het peerd werd 's borst verbrijzeld. Daarbij werd in de vitrien voor 800 fr. schade aangericht.

— SLECHTE MOEDER. — De politie van Brussel heeft vervolgingen ingespannen tegen eene vrouw, die met haar 10-jarig dochterke op eene zolderkamer woonde.

Het kind had echter weinig genot van die ellendige woning of van het bijzijn der moeder. Wanneer deze laatste het arme kind in de woonkamer duldde, gaf was dit om het te slaan en te mishandelen. Wordt het niet geslagen, dan zat het in den kelder opgesloten.

Het kind dat in een gasthuis is opgenomen, draagt over geheel het lichaam sporen van slagen en mishandelingen.

— NIEUWJAARSGEVUCHTEN TE BRUSSEL. — Wij mogen ze zoo wel noemen, de vriendelikheden, die sommige Brusselaars gedurende den Nieuwjaarsnacht elkander aandeedden.

En drie gevechten was bijzonder meldenswaardig.

Het ontsand in eene herberg der Leopoldstraat, rond 4 uren na middernacht. Daar zaten 7 jongelingen niet verre van eene groep Italianen.

Op een gegeven oogenblik ontstond er ruzie tusschen de twee groepen en men raakte aan het vechten.

Zekere V. rukte eenen andere den stok uit de band en sloeg dien in stukken op het hoofd van

den eigenaar. Een ander trok eene dolk en bracht eenen der tegenstrevers eenen steek toe op het voorhoofd.

De voornaamste plichtigen zijn aangehouden.

— OOGZIEKTEN. — Op den buiten heerscht tegenwoordig eene oogziekte, doorgaans heibrand geheeten, en vroeger gekoed onder den naam van militaire oogziekte.

Daarom is het goed, eenige nuttige voorschriften te kennen tot wering of voorkomen van die ziekte. Wij nemen ze zit het Volk over.

1° De zieke zal zich wenden tot eenen bevoegden oogmeester of geneesheer en stipt zijne voorschriften volgen;

2° Daar de zieke aanstekelijk is en gemakkelijk overgaat tot eelken persoon, die in betrekking is met den zieke, zal deze alleen slapen: de waschkom, het water, de zeep, de handdoeken welke hij gebruikt, mogen door niemand anders gebezigd worden. Hij zal altijd indachtig zijn dat alles wat zijne oogen heeft aangeraakt de zieke aan eenen anderen persoon kan overzetten;

3° Hij zal zijn lichaam en zijne kleederen zorgvuldig zuiver houden;

4° Hij zal de vochtige woningen vermijden; zijnu huis zal altijd rein, op tijd geschuurd en gewit zijn;

5° De kinderen, die van kotrel-oogziekte aangedaan zijn, mogen in de scholen niet aangenomen worden; zij zullen zooveel mogelijk afgezonderd worden van andere kinderen van het huisgezin;

6° De kotrel-oogziekte moet wel doordrongen zijn van de overtuiging dat zijne ziekte, alhoewel traag om te genezen, zeker zal genezen indien hij zich met geduld onderwerpt aan de voorschriften, welke hem hierboven gegeven zijn.

— EIEREN. — Van de Europeesche landen, hebben Engeland en Duitschland de grootste behoefte aan eieren. Engeland heeft in 1896 meer dan 1,500,000,000 eieren ingevoerd, voor eene waarde van 80,000,000 mark, en Duitschland 85,000,000 kil. voor 75,000,000 mark, terwijl het nauwelijks 770,000 kil. uitvoerde. Nagenoeg de gansche behoefte aan eieren wordt voor Duitschland gedekt door Oostenrijk en Rusland. En hoe duchtig ook deze tak van den Russischen handel zich ontwikkelt, blijkt uit de omstandigheid dat de uitvoer zich in 25 jaar tijds verbonderdvoudigd heeft, namelijk van 11,000,000 stuks in 1870 op 1,250,000,000 stuks in 1895 is geklommen. Rusland is dan ook het land in Europa dat het meeste kieken bezit, namelijk 57,000,000.

— MENSCHEN EN DIEREN. — De vermaarde kanonnengieter Krupp is naar Berlijn ontboden. Zijne reis betreft het ontwerp om de Duitsehe artillerie te begiffen met een nieuw snel-schietend kanon, waarvan het model reeds in principie is aangenomen.

Dat is vooruitgang in 't menschen doeden.

De muilplag richt groote verwoestingen aan in de stallen van den Elzas. Men is er begonnen met het koopeijstelsel ook op het rundvee toe te passen en het schijnt dat de uitslag voldoende is.

Dat is vooruitgang in 't genezen van menschen en dieren.

— **ROOKERS!!!** — Wat hoort 't huis bij een goed kopje Koffie?

Een lekkere sigaar niet waar! Welnu, gaat bij Leyser-Peters, Hasseltsestraat, Tongeren, en vraag de uitmuntende gedeponeerde, marken: « VALDINE en BRUNHELD, » te Tongeren, bij hem alleen te verkrijgen.

Italië.

LEVENSKRACHT VAN DEN PAUS. — De paus had doen aankondigen dat hij dit jaar in de Sint-Pieterskerk de drie kerstmiszen zou doen op de uren van den ritus, het is te zeggen: te middernacht, bij den morgendstond en in den morgnd. Daar Leo XIII niet verscheen om de eerste te doen, liep spoedig het gerucht dat hij ziek was. Nu, de paus was op het gewone uur opgestaan en rond 8 ure in zijne bijzondere kapel gegaan, waar hij de drie miszen achter elkander las. Het was kwart voor 10 ure toen hij de kapel verliet.

— Z. H. LEO XIII EN DE AMERIKAANSCH E AANGELEGENHEDEN. — Uit Rome wordt aan den Unvers gemeld dat in de booge kerkelijke kringen aldaar groote belekepis wordt gehecht aan het verhoor, door Z. H. den Paus aan Mr Keane, den gewezen rektor der katholieke universiteit van Washington verleend. Men meent te weten dat ingevolge dit verhoor Mr Keane eene belangrijke verklaring over de Amerikaanse aangelegenheden aan de pers zal overleggen.

— DE RAMP VAN MODENA. — De berg die te Santa Onna Polago is ingestort, had eene uitgestrektheid van 7 kilometers.

De ramp is overgroot; meer dan 1000 hectaren zijn door de afschuiving verwoest, 118 huizen werden vernield, alsook de kerk. Honderd vijftig families zijn zonder dak.

De afschuiving begon om 7 ure 's avonds en duurde langzaam voort. Zij heeft nog niet opgehouden. Tot heden verwacht men geene menscheijke slachtoffers.

De overheden zijn op de plaats der ramp; de minister van binnenland heeft 1000 frank gezonden om de eerste hulp in te richten. De prefect van Modena heeft een comitee ingericht om geld te verzamelen en uit te deelen.